

فهرست

۶..... مقدمه

۱۰..... رمزگشایی

زیستگاه‌های مختلف برای جانوران گوناگون

۱۴..... بازی با واژه‌های مربوط به زیستگاه

۱۸..... آلودگی

۲۰..... چه بوی گندی!

۲۲..... هوای پاک

۲۴..... مه‌دود

۲۸..... شهر جدیدی بسازید

۳۰..... چرخه‌ی آب

۳۲..... واژه بسازید

۳۳..... شوینده‌ی سبز بسازید

۳۶..... در گورستان زباله

۳۸..... گرمایش زمین

- ۴۰..... الفبای اثر گلخانه‌ای
- ۴۲..... اثر گلخانه‌ای و واژه‌سازی
- ۴۴..... کمک! کمک! گیر افتاده‌ام!
- ۴۶..... قاره‌ها
- ۴۸..... خودآزمایی
- ۵۰..... بالا آمدن سطح آب
- ۵۲..... یخ‌ها دارند آب می‌شوند
- ۵۶..... محکم بگیر، دانای سبز!
- ۵۸..... چشم توفان
- ۶۰..... از نمک بگذرید، لطفاً!
- ۶۲..... حمله‌ی سوسک‌ها
- ۶۴..... آتش‌سوزی‌های خودبه‌خود
- ۶۵..... بازی درختکاری

۶۸..... **حفاظت، بازیافت و ایجاد تغییر**

- ۷۰..... آب را هدر ندهید!
- ۷۲..... این زمین مال ماست - بازیافت کنید!
- ۷۵..... لاستیک‌ها در چرخه‌ی بازیافت
- ۷۶..... تجدیدپذیر یا تجدیدنپذیر (مسئله این است)
- ۷۸..... ذخیره‌ی انرژی و کاهش کربن دی‌اکسید
- ۸۰..... کجای تصویر ایراد دارد؟
- ۸۲..... توصیه‌های سبز دیگر

- آینده آن قدر درخشان است که باید عینک آفتابی بزنم ۸۴
- سفر بخیر! ۸۶
- سفر خورشید ۲۱ ..... ۸۸
- انرژی باد ۹۰
- در مسیر آب: انرژی آب ۹۱
- دمیدن بخار آب ۹۲
- انرژی حاصل از زیست توده ۹۳
- راه را پیدا کنید ۹۴
- توصیه‌های سبز ۹۶
- آزون دوست داشتنی! ۹۷
- پیمانی برای دوستی با زمین ۹۸
- قدرت قلم ۹۹
- فهرست ۱۰۰
- کارهایی که باید برای نجات کره‌ی زمین انجام دهیم ۱۰۲
- واژه‌نامه‌ی توصیفی ۱۰۵
- پاسخ‌های دانای سبز ۱۰۸

آهای، دانای سبز!

برای نجات کره‌ی زمین آماده‌ای؟

زمین به کمک تو احتیاج دارد!

کتاب **دانای سبز**، یک کتاب بازی

و سرگرمی زیست‌محیطی است و

به ما کمک می‌کند با مواردی آشنا

شویم که بر خانه‌ی ما، کره‌ی زمین،

تأثیر می‌گذارند. ضمناً می‌آموزیم که

چگونه «**سبز باشیم**» تا این مشکلات

را حل کنیم.

مقدمه

ما انسان‌ها و تعداد بی‌شماری جانور و گیاه روی زمین زندگی می‌کنیم و برای ادامه‌ی حیات به هم وابسته‌ایم. نگاهی به درخت بیرون خانه‌تان بیندازید. آیا می‌دانید که مسیر تنفس انسان و درختان برعکس است؟ هنگام دم، اکسیژن داخل ریه‌هایتان می‌شود و هنگام بازدم گازی به نام کربن دی‌اکسید از آن خارج می‌شود.

برگ درختان هم «تنفس» می‌کنند و کربن دی‌اکسید را جذب و اکسیژن را دفع می‌کنند. بعد شما دوباره همان اکسیژن را به داخل ریه‌هایتان می‌فرستید. می‌بینید چقدر جالب است؟ حیات همه‌ی ما در آنچه **بوم‌سازگان** (اکوسیستم) می‌نامیم، به هم وابسته است. این مجموعه، از توازن همه‌ی چیزهایی که با هم کار می‌کنند، به وجود می‌آید. اگر هر کدام از این چیزها تغییر

کند، بر دیگران تأثیر می‌گذارد. مانند یک خانواده که در آن ناراحتی یک نفر بر دیگران هم تأثیر می‌گذارد. بی‌دلیل نیست که به سیاره‌مان، مادر-زمین می‌گوییم. سیاره‌ی ما خانه‌ی ماست و باید مواظب آن باشیم. بعضی آلودگی‌هایی که

